

Ustalenie nr 1 - Koszty uzyskania przychodów w organizacjach pozarządowych

Opis problemu:

Organizacje pozarządowe w ramach prowadzonej działalności często mierzą się z dylematem, które z dokonywanych przez nie wydatków stanowią bądź nie stanowią koszty uzyskania przychodów (KUPy lub NKUPy). Według ustawy KUPami są bowiem koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów (...) (art. 15.ust.1 z ustawy o CIT). O ile przepis ten pasuje do większości wydatków ponoszonych przez przedsiębiorców, których podstawowym celem jest przecież osiągnięcie przychodu, to nie za bardzo pasuje do organizacji społecznych.

Można przytoczyć argumenty za tym, że wiele wydatków związanych z celami statutowymi mieści się w definicji art. 15 ust.1. Przykładowo jeżeli organizacja otrzymała darowiznę musi ją spożytkować zgodnie z przeznaczeniem i intencją darczyńcy, jeżeli chce zwiększyć swoje szanse na przychylność darczyńców w przyszłości – ponoszone wydatki są więc, w tym rozumieniu, zabezpieczeniem źródeł przychodów na przyszłość. Bez dokonywania wydatków na realizację celów statutowych organizacja mogłaby zostać pozbawiona możliwości osiągania kolejnych przychodów.

Takie rozumienie nie jest jednak zawsze podzielane np. przez administrację skarbową. Tymczasem, przy założeniu, że wydatki na działalność statutową prowadzoną przez organizacje nie stanowią KUP, sytuacja organizacji byłaby gorsza, niż innych podmiotów, w tym przedsiębiorców. Nawet bowiem w przypadku kiedy organizacja otrzymała np. darowiznę lub inny przychód niepodlegający zwolnieniu z podatku CIT i w całości (tj. w 100%) wydatkowała otrzymane środki na wskazany przez darczyńców cel, powinna niezależnie od tego zapłacić podatek dochodowy, który w tym przypadku stałby się faktycznie podatkiem od całości przychodu. Takie opodatkowanie środków przeznaczonych często na cele społeczne lub cele pożytku publicznego wydaje się nieuzasadnione, a automatyczne pomijanie wydatków na działalność statutową w KUP sprzeczne z istotą całej konstrukcji i idei podatku dochodowego, który powinien być płacony jedynie od faktycznego, a nie 'księgowego' dochodu. Jeżeli organizacja przeznacza otrzymane środki na realizowane przez siebie cele, trudno mówić

o wystąpieniu realnego dochodu. W niektórych przypadkach dochód ten co prawda będzie podlegał zwolnieniom (na mocy art. 17.1. ustawy), jednakże krąg takich zwolnień dla organizacji pozarządowych jest dość ograniczony i często nie odpowiada faktycznej działalności pożytku publicznego prowadzonej przez wiele organizacji.

Proponowane rozwiązanie:

W związku z powyższym proponuje się dodanie w art. 15. punktu: W przypadku organizacji pozarządowych określonych w art 3. ust. 2. Ustawy o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie kosztami uzyskania przychodów są również koszty poniesione w związku z realizacją celów statutowych, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16.

Dochody organizacji pozarządowych, a podatek dochodowy:

Jednocześnie przypominamy o złożonym jesienią 2024 roku postulacie dot. zrównania sytuacji podatkowej organizacji pozarządowych z innymi podmiotami o podobnym charakterze, np. związkami zawodowymi.